

PAMINKLAS LIETUVOS PARTIZANAMS VILNIUJE

IGNAS MEDZIUKAS

Atlanto charta – iliuzija

Vykstant Antrajam pasauliniam karui, JAV prezidentas F. D. Roosevelt ir Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas W. Churchill paskelbė Atlanto chartą, pagal kurią tautos, kurios buvo pajungtos, atgaus suverenines teises ir jų laisvas valdymasis bus atstatytas. Prie šios chartos prisidėjo ir Sovietų Sąjunga. Bet tai buvo tik iliuzija. Baltijos tautos, šventai tikėdamos šiais principais, buvo suklaidintos, nes jos vylėsi, kad, karui pasibaigus, vėl galės gyventi nepriklausomai. Deja, JAV buvo paskleista didelė propaganda sovietų ir jų diktatoriaus Stalino naudai. Į prezidento Roosevelt patarėjus buvo infiltruota komunistų agentų. Prezidento žmona Leonora, lankydamosi Sovietų Sąjungoje, matė tik sistemos dekoracijas, bet dėl savo naiivumo neižvelgė tikrovės. Todėl jos išpūdžiai ir komentarai susilaukė užtarnautos neigiamos kritikos. Tautų žudiko Stalino pavadinimas „Old good Joe“ parodė jos lengvabūdiškumą bei nesusigaudymą situacijoje. Jos lankymasis rytų ir Baltijos valstybių pabėgėlių stovyklose, raginant juos grįžti į tėvynę, nes jų kraštai išvaduoti, parodė jos visišką neišmanymą ir nesioorientavimą įvykių eigoje.

Apskritai Vakaruose skelbiami ir demokratijos šūkių klaidinančiai veikė Baltijos

VYTAUTAS DIDYSIS

turėjo būti apvainikuotas Lietuvos valdovu rugsėjo 8 dieną. Taigi ši diena buvo paskelbta kaip LIETUVIŲ TAUTOS ŠVENTĖ.

kraštų žmones, pasiryžusius kovoti dėl nepriklausomybės atstatymo. Kai tik sovietų daliniai 1944 m. vasarą grįžo į Lietuvą, raudonieji okupantai, nesiskaitydami su tarptautiniais įstatymais, tuojau paskelbė mobilizaciją. Kas jos vengė, tuos gaudė ir šaudė. 1945 m. pavasarį galutinai buvo palaužta Vokietijos nacių galybė, bet karo pabaiga Baltijos šalims neatnešė pasiilgtos laisvės. 1943 m. Teherano kon-

ferencijoje, jau palieges JAV prezidentas F. D. Roosevelt, savo patarėjų veikiamas, pasidavė Stalino hipnozei ir padarė didelių nuolaidų šiam žmonių skerdikui, pavesdamas jo kontrolei beveik pusę Europos.

Lietuviai į Sibirą, kolonistai į Lietuvą

Paskui Sovietų armiją į Lietuvą traukė dešimtys tūkstančių kolonistų; ieškančių

SEMANARIO

MŪSŲ LIETUVA

JORNAL CULTURAL "NOSSA LITUÂNIA"

Rua Inácio 671 - Vila Zelina
03142-001 SÃO PAULO - SP. - BRASIL
Diretor Resp. VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: PETRAS RUKŠYS
Redige Equipe Editorial - Fone: 63-5975

Metinė prenumerata Brazilijoje R\$.15,00
Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.
Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje: 60 Dol.
GARBĖS PRENUMERATORIUS: R\$.25,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra: R\$.2,00
Straipsnius ir Korespondencija Redakcija tvarko savo nuožiūra.
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos ir leidėjų nuomonę.
Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti PETRAS RUKŠYS vardu.

Atskiro numerio kaina R\$.0,50
Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.
Į tolimus kraštus 75 Dol.
Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS R\$.20,00

duonos socializmo dar nenubuo-
žintoje Lietuvoje. Kad padarytų
jiems erdvę, tuojau prasidėjo
nekaltų vietinių žmonių
trėmimas į Rytus. Iškilė lietu-
vių tautos išlikimo problema.
Tauta gynėsi nuo okupanto,
kaip galėdama. Jau 1944 m.
rudeni atsirado pirmieji parti-
zanų būriai miškuose, o 1945 m.
pavasari į miškus buvo išėję
apie 30,000 kovotojų. Parti-
zanai, žmonių buvo vadinami
miškiniais, žaliukais, miško
broliais; komunistai juos vadino
banditais. Jie ypač telkėsi
dideliuose miškuose: Prienu
šile, Rūdininkų girioje, Kazlų
Rūdos bei Žaliosios miškuose.
Partizanų skaičius padaugėjo,
kai buvo atnaujinti gyventojų
trėmimai. Ir imta vartoti
prievarstinė kolektyvizacija.
1944-1947 m. miestai buvo
bolševikų, o kaimai partizanų
valdžioje.

Skaičiuojama, kad Latvijoje į
partizanus buvo išėję 40,000
vyru, Estijoje — 30,000, o Lietu-
voje apie 90,000. 1948 m. prieš
partizanus dar kovojo apie
70,000 NKVD kareivių. Jiems
pagelbėdavo vietiniai „liaudies
gynėjai“, vadinami sribais. Iš
Lietuvos partizanų buvo atim-

ta 2,540 kulkosvaidžių. Taigi
partizanai buvo gerai apsirū-
pinę ginklais. Iš vadų minėtini:
J. Misiūnas (Žaliasis velnias), A.
Ramanauskas (Vanagas) ir dau-
gelis kitų. Jų žygiais ir drąsa
reikia labai stebėtis; jie atliko
tiesiog herojiškus žygius.
Partizanų kovoms labai paken-
kė šnipai ir provokatoriai. Šlykš-
čiausias iš provokatorių buvo
išsigimėlis bei niekšas gyd. J.
Markulis, Vilniaus universiteto
dėstytojas. Savo provokacijoms
jis naudojo Erelio slapyvardį.
Dėl jo išdavystės buvo susekta
ir sunaikinta stambūs parti-
zanų daliniai. Galbūt už šiuos
nuopelnus jis buvo pasiųstas
„pasitobulinti“ į Pavlovo fiziolo-
gijos institutą Leningrade.

Svetimas elementas Baltijos respublikose

Estijoje ir Latvijoje partiza-
ninis judėjimas greičiau nusilpo,
todėl į tuos kraštus buvo

privežta rusiško proletariato ir
tuo būdu gyventojai atskiesti
svetimu elementu. Latvijoje
1945-1953 m. laikotarpiu latvių
procentas sumažėjo nuo 80 iki
60, Estijoje nuo 94 iki 72. Jei
Lietuvoje prieš karą rusų buvo
2,3 proc., tai 1989 m. jie sudarė
9,4 proc., o su kitais slavais jau
20 proc. visų Lietuvos gyven-
tojų. Tai aiški, okupanto samo-
ningai vedama, nutautinimo
politika, kad lietuviai savo
žemėje turėtų kuo mažiau
teisių. Tas pats principas buvo
taikomas ir kitoms Baltijos tau-
toms.

Okupantai klastingai skelbė,
kad Lietuvoje vykstanti klasių
kova. Bet tai buvo bolševikinis
melas, norint pateisinti savo
žiaurų elgesį ir Lietuvos
gyventojų naikinimą. Į parti-
zanas jungėsi ūkininkaičiai,
darbininkai, tarnautojai,
moksleiviai, studentai, buvę
Lietuvos kariuomenės karinin-
kai. Tai ar čia buvo „buožių“
sąjūdis, kaip mėgino pavaiz-
duoti bolševikai ir jų
pataikūnai?

Lietuvių tautos naikinimas

Partizanų sąjūdis organi-
zavosi ir tvarkėsi Lietuvos ka-
riuomenės pavyzdžiu, ir reikia
laikyti, kad tai buvo Lietuvos
kariuomenės tęsinys. Lietuvos

DR. LUIS DE CARVALHO

KALINAUSKAS

ADVOGADO

R. dos ESTUDANTES 15, 6° and. conj.62

Fone: 277.35.48

LIPINĖLIS AUTOMOBILIAMS (klijuojamas iš lauko) su Lietuvos vals-
tybiniu ženklu raudona ir juoda spalva. Taip pat SIUNČIAME PAŠTU.
Lipinėlio kaina su persiuntimu R\$2,00. Turime ir kitų lipinėlių.

kariuomenė, vadams įsakius, be šūvio pasidavė okupantams, nes naiviai tikėjo, kad raudonasis meškinas nebus toks žiaurus. Skaudžiai apsirikta. Lietuvos gyventojų nuostoliai pokario metais buvo labai dideli. Jei 1939 m. Lietuvoje pagal oficialią statistiką gyveno 3,1 mil. gyventojų, tai 1952 m. pradžioje buvo tik 2,3 mil. Taigi netektis — žuvusiais, nukankintais, ištremtais, negrižusiais — buvo apie 1 milijonas, arba buvo paliestas maždaug kas trečias gyventojas. Iš tikrųjų nė viena valstybė Europoje neprarado proporcingai tiek daug gyventojų, kaip Lietuva.

Partizanų gyvenimas buvo surištas su daugybe pavojų, todėl partizanavimo trukmė buvo apie dveji metai. Tačiau žuvusių vietoje stodavo nauji kovotojai. Pagaliau partizaninis judėjimas, nematant politiniais horizonte šviesesnių perspektyvų, buvo užgniaužtas. Prieš juos buvo siunčiamos gausios, ginkluotos sunkiaisiais pabūklais, jėgos. Likę gyvi, partizanai stengėsi išsikelti gyventi kitur; į Latvijos teritoriją ar Rytprūsius. Reikia pripažinti, kad partizaninis judėjimas Lietuvoje atliko savo uždavinį, užkirsdamas kelią kolonistams, kuriems sovietinė valdžia duodavo pirmenybę prieš vietinius gyventojus gauti butą ir darbą. Pažvelgę, kas įvyko Latvijoje ir Estijoje, kur ištrėmus vietinius

LIETUVOJE

Padidėjo pensijos

Prezidentas Algirdas Brazauskas liepos 3 d. kalbėjo per televiziją apie pensijas, praneša ELTA. Jis paminėjo, kad buvo vadovaujamosi senomis tradicijomis — visiems skiriama "po truputiuką". Dabar atėjęs laikas atsižvelgti į žmogaus kvalifikaciją, atlyginimą, darbo stažą bei pareigų svarbą. Naujieji Lietuvos įstatymai atitinka Vakaruose veikiančią sistemą. Prezidentas pažymėjo, kad nuo metų pradžios pensijos padidėjusios maždaug 22% ir dabar vidutinis jų dydis esąs 148 Lt.

Kuo labiausiai pasitiki?

BNS (Baltic News Service) pranešimu, britų-lietuvių bendrovė, renkanti Baltijos kraštų gyventojų nuomones, paskelbė paskutinės apklausos duomenis. liečiančius pasitikėjimo klausimą. Lietuviai šiuo metu labiausiai pasiti-

gyventojus, prigužėjo daugybė rusakalbių, kurie ir dabar kelia problemų. Lietuvos padėtis šiuo atžvilgiu yra geresnė, nes daugelį „banditų“ baimė sulaikė nuo noro čia įsikurti.

Šiomet sukanka 50 metų nuo partizaninio karo pradžios. Pažymint šią sukaktį, yra kilęs sumanymas palaidoti nežinomų partizanų kaulus Lukiškio aikštėje, Vilniuje, pastatant ten jiems paminklą, uždegant amžiną ugnį. Tūkstančiai žuvusių Lietuvos sūnų ir dukterų nelygioje kovoje su okupantu nusipelnė, kad jų atminimas būtų pagerbtas, įamžintas ir ateinančioms kartoms liudytų apie jų aukas Tėvynei Lietuvai.

ki Kat. Bendrija ir žiniasklaida. Seimas, policija, teismai, vyriausybė bei prezidento raštinė, pasak apklausos, mažiausiai patikimos institucijos. Pvz. iš apklausintų gyventojų tik 25% pasisakė esą patenkinti seimo veikla, 27% — prezidento darbu.

Nusikalstamumas auga

BNS (liepos 12 d.) pranešimu, Lietuvoje per paskutinius šešis mėnesius nusikalstamumas paaugo 16,7% palyginus su tuo pačiu laikotarpiu 1994 m. Daugiausia vyrauja vagystės, užregistruotos 258 žmogžudystės arba pasikėsinimai nužudyti. Apie tai pranešė vidaus reikalų ministeris R. Vaitekūnas spaudos konferencijoje liepos 11 d.

Bendradarbiavimas sveikatos apsaugoje

Baltijos valstybių ministrai liepos 7 d. pasirašė sutartį dėl bendradarbiavimo sveikatos apsaugos srityje. Sutartyje numatyta bendra tvarka dėl greitosios pagalbos, farmacinio bendradarbiavimo, sveikatai veikiančios aplinkos klausimų bei vaistų ir medicininės įrangos pirkimo. Nuo rugpjūčio pradžios bus derinamos pastangos kovojant prieš difteriją, žiemą — prieš encefalitą. Taip pat bus ruošiamasi gydyti cholera, kuria sergančių jau atsirado Ukrainoje, Rusijoje ir Gudijoje.

Nauji BIA-LAL skrydžiai

Kaip praneša BNS, Lietuvos skrydžių bendrovė LAL ir Latvijos įsteigta linija su JAV Baltic International Airlines (BIA) ruošiasi naujiems skrydžiams tarp Vilniaus, Rygos ir Amsterdamo. Jeigu derybos pasiseka, pirmasis LAL bendradarbiavimas su užsienio bendrove prasidės rugsėjo mėnesį. Ligšiol pastovių skrydžių tarp Vilniaus ir Rygos nebuvo.

Vasario 1 d. Lietuvos prez. Alg. Brazauskas įteikė DLK Gedimino trečiojo laipsnio ordiną prof. kun. Antanui Liuimui, buv. ilgamečiam Lietuvos katalikų mokslo akademijos pirmininkui, nuolat gyvenančiam Romoje.

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

CURSO LITUANO

POR CORRESPONDÊNCIA F: 635.975

IŠTESĖJĘS KOVA PRIEŠ SOVIETUS

VIENO GYVENIMO ISTORIJA

Rašo Stanislovas Laucevičius
Redaguoja Henrikas Valavičius

(Tęsinys iš praeito nr.)

MISKO GYVENTOJAS – MIŠKINIS – LIEŪUVOS PARTIZANAS

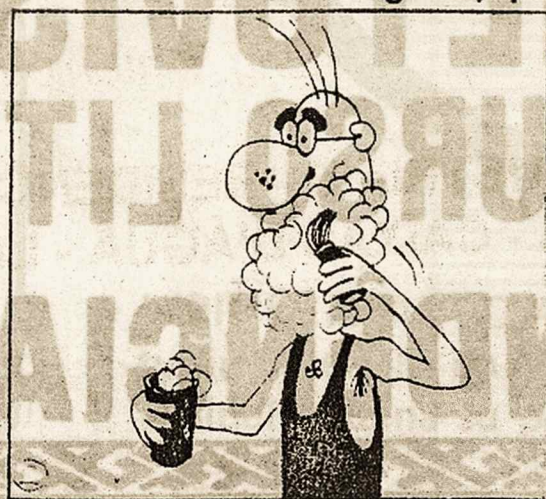
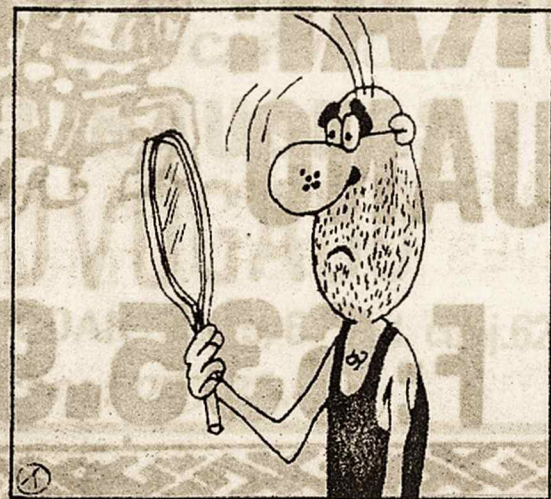
Jau įpusėjus 1949 metams aš supratau, jog man Lietuvoje daugiau jau nebėra vietos, kur galėčiau gyventi, ar slapstydamasis iš vienos užuoglaudies į kitą, ar pakeitęs savo tapatybę kur nors prisiglausti pas patikimus asmenis. Mano pavardė ir asmuo jau buvo gerai žinomi sribams, kurie paleido į visas vietas savo slapukus ir šunis, kad mane sumedžiotų. Aš persikėliau gyventi į mišką, įsijungdamas į kitų dešimtis tūkstančių Lietuvos partizanų eiles, kurie dar iki to meto nebuvo pametę savo ginklų, kad priešintųsi prieš Sovietų valdžią, tikėdamiesi atkovosią Lietuvos laisvę, pasiklovę vilties iliuzija sulaukti iš Vakarų Pasaulio pagelbos, vykdant Antrojo Karo laimėtojų garantijas ir pažadus išlaisvinti visas nacių-sovietų karo metu pavergtas tautas.

Čia miške aš įsikūriau net per tris vietas. Išsikasiau slėptuvę-bunkerį Jasko miške Plungės valsčiuje, kurios apimtį sudarė sekantis didžiai: 3 metrai ilgio, 1 metras pločio ir 1 metras aukščio. Antrą slėptuvę išsikasiau Kazimiero Stupelio ganykloje Gaižupių kaime taip pat Plungės valsčiuje: 2 metrai ilgio, 1,5 metro pločio ir 1 metras aukščio. Netoli savo tėvų dvaro prie Sausdravo upės alkšnyne Žlibinų kaime sau įsirengiau dar trečią savo slapstymosi gyvenimo vietą: 2 metrų ilgio, 2 metrų pločio ir 2 metrų aukščio. Taigi dabar jau turėjau tris butus. Kiekviename įsirengiau sau gultą, įtaisiau drenažo įrengimą, pasidėjau žibaknes lempas, įvedžiau ventiliacijos išėjimą ir, žinoma, pasirūpinau vandens ir maisto atsargomis. Taip įsitaisęs, aš pasijutau saugus. Jeigu burliškai ir sribai kuriuo nors metu mane prispirs į tiesioginį pavojų, aš įlendu į savo bunkerį, kur galiu laisvai prabūti porą dienų, neduodamas jokio dėmesio savo persekiotojams. Taip aš bunkeryje sutikau Naujųjų 1950-ųjų Metų pirmąją dieną.

1950 metų žiemą aš nebegalėjau už-eiti pas Praną Jankauską, kadangi sribai slampinėjo pamiškiais ir dieną ir naktį. Dienomis praleidau daugiausia laiko, sėdėdamas viename iš savo bunkerių. Sutemus vakare virdavau sau valgio, o dieną tik pasišildydavau savo maistą ant primuso. Turėjau laikrodį ir žadintuvą. Gyvenau jau ginkluotas: turėjau trumpavamzdį karabiną, vokišką pistoletą Walter 7 kalibro ir dvi granatas. Vakaraš, kai nebūdavo sniego arba priešingai, tęsiantis sniegdrabai, aš vaikščiojau po Žlibinų, Gaižupių ir Purvaičių kaimus Plungės valsčiuje. Šiuose kaimuose pas gerus žmones aš gaudavau maisto, drabužių. Degtinės negėriau, nei nerūkiu. Gaužupių kaime aš užeidavau pas Jeronimą Jankauską, Stanislovą Kučinskį, Krizevičienę, Bumbliauskį, Kazimierą Grigaitį, Vincen-tą Stupelį, Praną Urboną, Kazimierą Stupelį, Stasį Žeimį, Elį Vidmantą Bronių Riškų, Justiną Gedvilą, Liudviką Končių, Steponą Baltiejų, Zupkų ir Petreikį. Purvaičių kaime aš lankydavusi pas Joną Riškų, Praną Jankauską, Praną Jasiką, Antarienę Grigaitienę, Bronę Urbonaitę, Praną Riškų, Mineiką, Janušą. O Žlibinų kaime mano lankomieji asmenys buvo: Monika Petrauskienė, Aleksas Kubeckis, Elis Lučinskis, Ruvelis, Jonušaitis, Kazimieras Petreikis, Danys Žeimys, Juozas Venskis, Steponas Gustis, Kaminskis. Tiek daug turėjau man patikimų ir ištikimų žmonių. Mano ryšininkai buvo: Kazė Stupelytė, Vincento duktė (dabar jau pasimirusi) ir jos broliukas Liudvikas Stupelis, Vincento sūnus (dabar gyvena Giruliuose Klaipėdos rajone). Šie mano ryšininkai žinojo, kur aš gyvenu, ir mane aplankydavo, pranešimai, kur siaučia sribai, kas naujo kaime, kur ramu ir kur pavojinga eiti. Taip aš sėdėdamas savo urve žino-jau, kas dedasi kaimuose, kur galima ir negalima eiti. Kartais įsilipdavau į purėtą, plačiai išsišakojusią eglę, ypač tada, kai miškas buvo pilnas uogautojų ir grybautojų. Prieš kopdamas į medį, aš ištepdavau žibalu batų padus, o po medžiu paberdavau smulkių tabako dulkių, kad suklaidinčiau šunų uoslę, kuriuos sribai užsiundydavau kad sektų persekiojamų "miškinų" pėdsakus. Kai vasaros metu išeidavau, pasiimdavau su savimi arklių apynas-trius arba brizgilus, po ranka pasikišda-

vau kirvį ar pintinę, kad susitikusieji žmonės manęs neįtartų, jog esu sribų persekiojamas "miškinis". Visą laiką su savimi nešiojau pistoletą, nepaleisdamas iš rankų nei nakties metu. Vaikščiojau apsirengęs civiliais drabužiais. Trumpavamzdį karabiną ir granatas slėpiau po švarku, kad būtų iš šalies nepastebimi. Bunkeriams statyti medžiagą reikėjo paruošti toli nuo pačios statybos vietų. Pirmiausias pripiausnu rąstų, šakas sukišu į tankmę, kelmus užmaskuoju, kad nebūtų užtiktos šviežaus kirtimo žymės. Vakare sunešu ant kupros supiautą medžiagą į statomos slėptuvės vietą. Po to nuraunu eglaites ir kerpes iš statomos vietos, ir nakčiai krentant pradedu kasti duobę. Auštant uždengiu stogą, užkasu ir užmaskuoju viršų. O paskui naktimis dirbu visus vidaus įrengimo darbus: prieangį, išėjimą, šulinį, drenažą, maistui sandėliuką, atsargines duris, išvietę, ventiliaciją, mėsos kubilui palėpę, lovą, grindis, lentynas. Sienas ir lubas aš surėmiu iš eglinių rąstų, paskui ant stogo išdedu padengimą skiedromis, kurios padengiamos eglėšakiais, ant kurių užpilamas 60 centimetrų žemės sluogsnis. Angą sukaliau kūgio formos iš lentų, dangtį užpyliau 20 centimetrų žemės sluogsniu. Po to išlyginau visą paviršių, kurį apsodinau eglaitėmis ir kerpėmis, padengdamas lapais apso-dintas vietas. Jeigu kuri eglaitė ėmė džiūti, į jos vietą buvo sodinama kita. Viduje apkaliau lubas ir sienas skiedromis, o grindis, lovą ir lentynas dariau iš lentų. Iš to viso aprašymo matosi, kiek daug darbo yra reikalinga, kad būtų galima pasistatyti gerą ir saugią slėptuvę-bunkerį. Kartais pasikviesdavau savo ryšininkus, kad man būtų pagelbėję statyti mano slėptuves. Taip išsitaisiau trijuose kaimuose kiekviename po slėptuvę. Kartais enkavedistai ir sribai suėngdavo tam tikrose numatytose vietose tikras teritorinio ruožo valymo kariškas operacijas. Tokiu atveju enkavedistų ir sribų komanda išsirikiuoja grandine po 4-5 metrus kareivis nuo kareivio atstu ir eina, atkišę automatus, dengdami ištisai praeitą taką, nepraleisdami jokios spragos. Kitais atvejais, tokia komanda užsimaskuoja, užimdama didesnę vietą pamiškėje ar krūmuose, kur laukia iš pasalų, kol pasirodys ant kelio nieko nenujaučianti auka, pametusi savo atsargos

J
U
O
K
A
I

LIETUVIŠKOS VESTUVĖS

Flavijus Bacevičius, Vytauto ir Eugenijos sūnus, išvyko į Lietuvą 1992 metais ir ten skautų eilėse susipažino su Aušra Drungilaite, klaipėdiete, Vytenio ir Reginos dukra ir 1995 m. liepos mėn. 22 dieną, Klaipėdoje abu sumainė aukso žiedus, Švento Juozapo Darbininko, Jėzuitų senoje bažnytelėje. Palaimino moterystės sakramentą kunigas Antanas Saulaitis. Tai buvo kun. A. Saulaičio pirmos vestuvinės apeigos atliktos Lietuvoje.

Liepos 22 dieną, prieš 12 valandą, Aušra jau buvo apsirengus vestuviniais rūbais. Clarice (Flavijaus sesutė ir vienintelė iš jo šeimos, kuri dalyvavo vestuvėse) prisegė jaunajai į plaukus rūtų vainikėlių. Jaunos poros papuošė mašinas, kuriomis važiavo į vestuves. Apie 12 val. Flavijus atėjo pasipuošęs ir su gėlėmis. Tada rinkos ir dauguma svečių ir įteikė dovanas.

Anksčiau Lietuvoje buvo priimta, kad piršliai būtų giminės ar geri pažįstami, bet paskutiniu metu dažnai jie samdomi, tai buvo sutarta su vienu teatro aktoriumi kad linksmai pravestų šventę. O piršlienės rolei buvo pakviesta šeimos draugė.

Apie 13 val. prasidėjo atsisveikinimas su tėvais ir namais.

Sutuoktūvių ceremonija Civilinės metrikacijos skyriuje prasidėjo 14 val. Tėvai, seneliai ir atvykę svečiai nuvažiavo į bažnyčią ir laukė kai jaunieji atvažiavo, 15 val. kunigas Antanas Saulaitis juos sutuokė.

Po sutuoktūvių jaunieji su savo palyda išvažiavo prie jūros ir kitas gražias vietas filmuotis ir fotografuotis.

Kitus svečius autobusas nuvežė į pokylio vietą, 15 km. nuo Klaipėdos,

IŠTESĖJĘS KOVA...

instinktą iš anksto pajusti ją supančius pavojus. Tokiose sąlygose gali išlikti gyvas, tik įsilipęs į aukštą eglę ar įsilindęs į urvą po žeme. Po kaimus vaikščiodamas vakarais, aš išeidavau ir dienos metu, kada viskas atrodė ramu. Į triobas neužeidavau. Priėjęs prie gyvenvietės, įlysdavau į krūmus ir stebėdavau, kol koks žmogus išeis iš triobos. Tada aš sučirkėdavau kėkštu ar subliaudavau stirna, -- toks jau buvo sutartas ženklas. Tada mano pašauktasis žmogus ateis pas mane į pamiškę ar krūmus. Aš jo paprašau, kas man reikalinga, duonos ar lašinių mano slėptuvėje. Aš palaukiu, kol jis atneša mano prašytų produktų, pasikalbame apie visa, kas aplinkui dedasi ir kiekvienas eina savo keliais.

(bus daugiau)

Sveikiname

GIMUSIĄ THAIS BARANAUSKAITĘ

ir jos tėvelius Rikardą ir Andreià, kurie džiaugiasi kartu su seneliais Joana ir Antanu Baranauskais.

Draugai iš V. Zelinos

JAUNAVEDŽIAI FLAVIJUS BACEVIČIUS IR AUŠRA DRUNGILAITĖ

netbli Minijos upės, kaime, kur yra pastatyta salė su virtuve ir išnomuojama vestuvėms.

Atvažiavę jaunieji turėjo įvykdyti keletą užduočių: kapoti malkas, suvystyti lėlę, pernešti jaunąją per lentą ir pan. Po to valgiai, gėrimai, šokiai žaidimai ir kitos linksmybės. Grojo muzikos akademijos dėstytojai.

Svečiai miegojo ten pat didelėje pa-

lapinėje, o jaunieji atskirame kambaryje. Iš ryto visus žadino muzikantai. Šeiminkės vėl maitino pusryčiais ir žašlykais (churrasco). Korė piršlį už melavimą, šoko ir dainavo ir ... vaka-rop visi važiavo namo.

Dabar jaunieji ruošėsi atvykti į Braziliją ilgesniam laikui, sustodami porą savaitių Vokietijoje pas Flavijaus sesutes Beatriz ir Clarice.

IMPERMEABILIZAÇÕES

Eng. Antonio Rimkus

INDUSTRIAIS - RESIDENCIAIS - COMERCIAIS
PISCINAS - CAIXAS D'ÁGUA - LAJES - RESERVATÓRIOS

Materiais e Serviços

Rua Pinheiro Guimarães, 860 (próximo à Av. Zelina)

274-0114

LIETUVOS LIAUDIES MENO ARTISTAI BRAZILIJOJE

ANSAMBLIS "LIETUVA" PAS MUS

Halina Mošinskienė

"LIETUVA" MUMYSE

*Nebeužtvenksi upės bėgimo,
Norint sau eitų jis pamažu:
Nebesulaikysi naujo kilimo,
Nors jį pasveikint būtų baisu.*

Taip kalbėjo į tautą mūsų poetas Maironis. Lauke nejauku, šalta. Drėgnos ūkanos nevilioja, bet ... šiokių tokiu būdu reikia pasiekti V. Zelina, vis dėl to proga reta pasitaiko pabūvoti su lietuviais, norėjosi pažinti ir svečius iš Lietuvos.

Atvykau į pamaldas V. Zelinos bažnyčioje, homilijos metu. Giedojau su visais lietuviškas giesmes, man taip mielas, taip savas, primenančias, Andrioniškio bažnytėlės Parcinkulo atlaidus. Malonu, kad choras palaiko tradiciją ir dar randasi pagelbinių balsų.

Po pamaldų pasisveikinau su pažįtamais šventoriuje ir su visais nušlėpėjau į Seselių Miguel Arcanjo kolegijos sporto salę kurioje turėjo pasirodyti atvykęs iš Lietuvos garsusis tautinių šokių ansamblis "Lietuva" 26 asmenų grupė vadovaujama Vytauto Buterlevičiaus.

Pastebėjau, kad vietos žiūrovams buvo gerokai užpildytos, šokėjams atskirtas plotas estetiškai atskirtais įvairiaspalvių gėlių vazonais. Tai yra charakteringa "amžinojo" pavasario Brazilijoje, ir derinosi su šokėjų tautiniais rūbais.

Programa pradėta ansamblio pristatymu ir pasveikinimu, kalbėjo L. Bendruomenės pirmininkė ponija Vera Tatarūnienė, Lietuvos Garbės Konsulas ponas Jonas Valavičius ir ansamblio vadovas ponas Vytautas Buterlevičius pristatydamas ansamblį, kaip vieną seniausių įkurtą Vilniuje 1941 metais. Tad gyvuojanti beveik 55 metus, bravo.

Instrumentams grojant, dūdoms dūduojant, kanklėms kankliuojant, išbėga į aikštę būris mergužėlių, sveikina šokdamos "Kepurinė" – šypsenomis skaisčiuose veideluose, skrieja kasos, lengvais žingsniais vingiuoja, šiaudinėmis skrybelėmis moja, žiūrovai džiaugiasi, žiūrovai ploja. Po to sekė kiti šokiai, drauge su berneliais "Wiliotinis, Audėjėlė, Blezdingėlė, vyrų – "Gaidys, Klumpių pastraipa", sekė svajingas "Valsas" Malūnėlis ir "Vestuvės". (turiu skaitytojų atsiprašyti, kad pagal

ANSAMBLIS "LIETUVA" ŠOKA "KUBILA"

nuožiūrą išvardinau šokius, nes nebuvo programų, nei pranešėjo.) Kai kuriuos šokius publika prašė bis.

Tarp šokių buvo muzikos instrumentų svajingos interliūdijos, ypatin-gai jautriai atliktos, primenančios tėvynėj naktigonių dainas, ošiančius miškus ir neatskiriama kukuojančią gegutę. Koncertas nuteikė publiką entuziastingai ir mūsų jaunimui labai patiko. Ištikrųjų įspūdis liko neužmirštamas.

Štai susipažinome su dabartiniu Lietuvos jaunimu. Interpretacija, susiklausymas, disciplina, viskas atlikta ypatingu pasiruošimu; šokiai buvo meniškai lyg baletu studijoje paruošti, ypatingai kai kurie vyrukai atrodo baletu profesionalai. O kaimo "kapelai" nukėlė į tėviškę, kurioje, kadise jaunystės dienose šeštadienio "vakaruškose" teko šokti ir klumpakojį ir polkutę su pritupimu.

Apiū, ačiū Jums, skaistusiai Lietuvos jaunime. Neprarandu vilties, kad jaunoji karta savo jėgomis ir pastangomis atgaivins brangiąją tėvynę nuo

priespaudos žaizdų. Jūsų kūrybingi polėkiai ir ryžtas iškels visą tautos pajėgumą su poeto šauksmu:

*Pasikinkęs jauną vėją
Vėtrą šaunią apkabinęs,
Leidžiuos per padangių plynę
Su pavasariu lenktyniais.*

Gulbės – Kelią.

Gervės – kelią.

*Debesų keliu didžiuoju
Aš važiuoju.*

PASTABA. Per koncertą buvo surinkta 1.200 realų, tai yra apie 1.260 amerikoniškų dolerių. Šie pinigai buvo perduoti ansamblui ir Vincas P. Tubelis dar pridėjo US\$300 nuo jo vadovaujamos JENER IMOVEIS bendrovės. BLB-nės pirm. Vera Tatarūnienė užmokėjo už gėles ir padengė kitas išlaidas kaip salės priežiūros, garso ir apšvietimo. BLB-nė ir ansamblis "LIETUVA" širdingai dėkoja seselėms už galimybę naudotis jų patalpoms.

AUKA PRISIDĖK PRIE LIETUVIŠKOS SPAUDOS IŠLAIKYMO

MATERIAIS ZELINA

Rimkus, Indriunas & Devus

ALVENARIA - HIDRÁULICA - ELÉTRICA
FERRAMENTAS - FERRAGENS - UTILIDADES

Rua Pinheiro Guimarães, 860 (próximo à Av. Zelina)

274-0114

LIETUVIŠKAS SVETINGUMAS

Dėl organizacinių trūkumų, svečiai turėjo kelias dienas apsistoti pas mūsų šeimas. Ansamblio vadovas ir kiti 8 šokėjai apsistojo pas Verą Tatarūniene, po tris pas Aną Paulą Tatarūnaite, Silvijų Dulinską, po du pas Vinčą—Silviją Tubelius, Aleksandrą Indriūną, Rosaną Taschetto, Beatriz Bendoraitę, Nastacią Idaite ir klebonioj.

Pas Janete, ir Arlal

Pas Janetę ir Arnaldą Zizus buvo 4 ar 5. Visiems, kurie priėmė svečius širdingas AČIŪ.

SAJUNGA VISUOMET PIRMA

Atvykus iš Lietuvos ansamblui "LIETUVA", Sąjunga tuoj pat pasisiūlė kiek galint padėti atvykusiems svečiams. Pirmiausia surengė kuklų priėmimą savo rūmuose liepos 30 dieną ir leido ansamblui naudotis Sąjungos patalpomis savo repeticijoms.

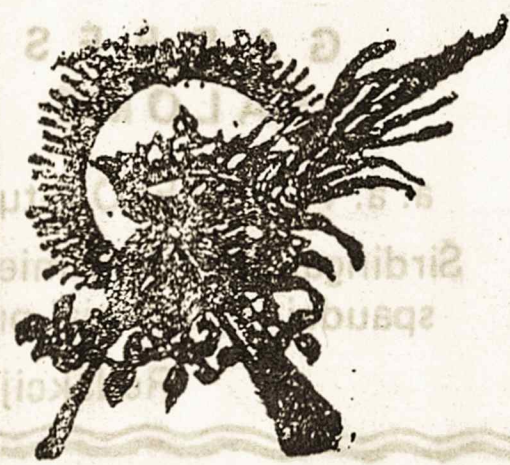
Sekmadienį, rugpiūčio 6 d., po "LIETUVOS" ansamblio koncerto seselių sporto aikštelėje, V. Zelinoj, Sąjunga surengė iškilmingas vaišes svečiams iš Lietuvos. Buvo malonus pasižmonėjimas sąjungos narių su ansamblio menininkais. Buvo šaltų daržovių bufetas ir "churrasco" — šašlikai, o taip pat netrūko gauaus alučio. Visiems buvo malonu pasižmonėti ir patirti lietuvišką mūsų kolonijos vaišingumą.

IŠVYKA PRIE JŪROS

Lietuvių Sąjunga Brazilijoj finansavo "Lietuvos" ansamblio išvyką autobusu prie jūros (sumokėta R\$400,00).

Išvykai vadovavo Janete su mama ir dukrelėm Audra bei Laima. Kartu vyko Rosana ir Silvijus.

Ekskursantai pirmiausia aplankė Santose vandens muziejų—akvariumą ir paskui patį uostą. Kadangi buvo blogas oras ir nebuvo galima maudytis, tai ekskursija pasuko pajūriu į Itanhaem miestą. Ten galėjo pamatyti palaimintojo tėvo Anchiotos muziejų vienuolyną ir "akmenį". Įdomu buvo aplankyti indėnų guarani kaimą ir nusipirkti jų gamintų lankų su strėlėmis. Didelis ačiū Brazilijos Lietuvių Sąjungai už šią gražią išvyką.

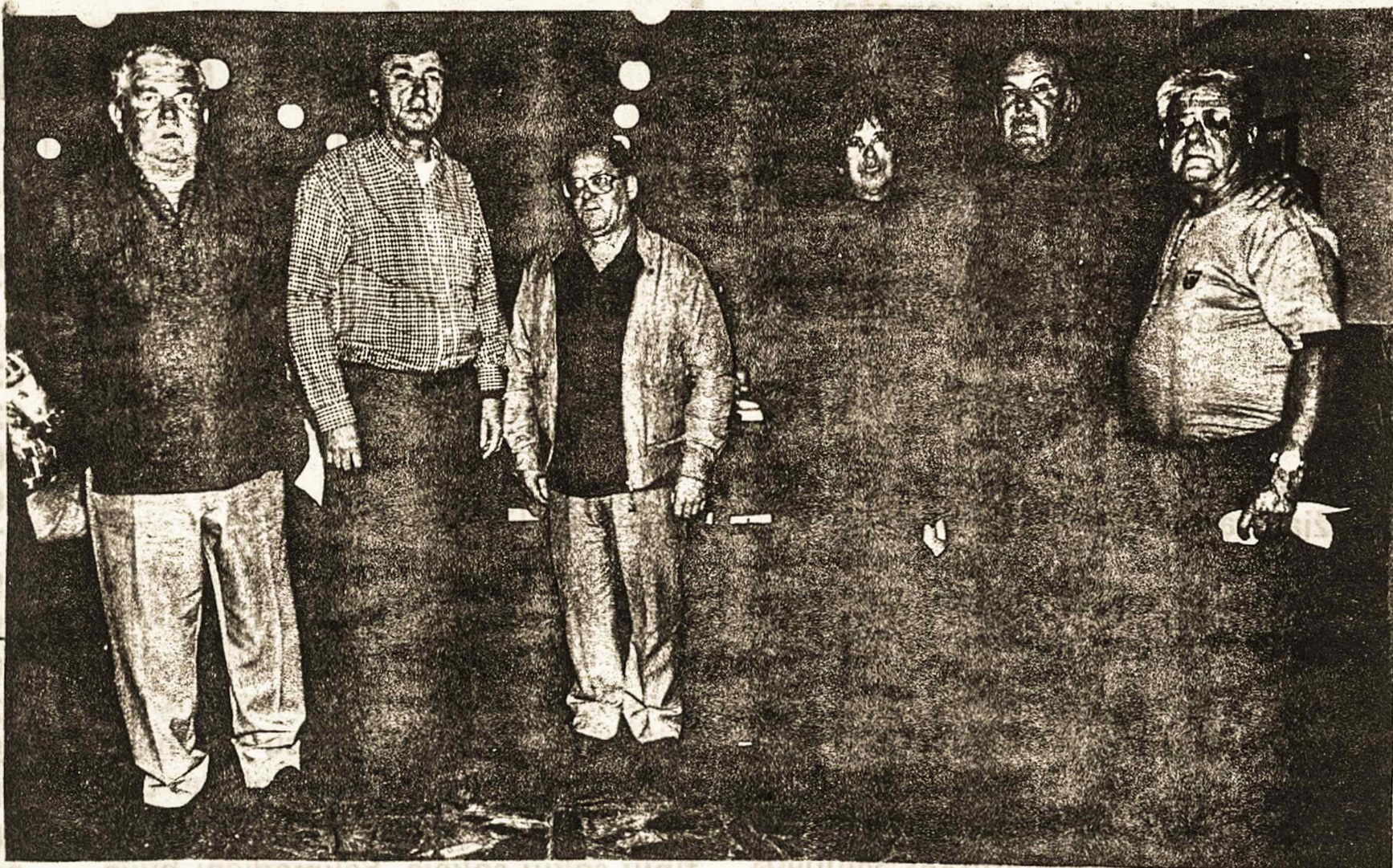
Nadijai ir Solangei Trinkūnaitėm Džigan bei jų tėveliui ir mamytei

SKAUTŲ GRUPĖ

reiškia gilią užuojautą dėl senelės mirties.

Liūdime kartu.

São Paulo, Brazilijos
Palangos Vietininkija

Keli S. Judas restorano vaišių rėmėjai. Iš kairės: Feodoras Potapovas, Jonas Šermukšnis, kun. Petras Rukšys, Edith ir João Vargas, Albertas Gregaitis.

DIDŽIAUSIAME S. PAULO RESTORANE SU GERAIS DRAUGAIS

Vito bare, pagal seną tradiciją, susirenka geri draugai pabendrauti. Tarp jų yra João Vargas Filho, pulkininkas daugelį metų vadovavęs S. Paulo policijai, Jonas Šermukšnis, mūsų kolonijos veikėjas ir aluminijo industrijos administratorius, Feodoras Potapovas, rangovas ir dangoraižio KAUNAS V. Zelinoj statytojas, Albertas Gregaitis, mechanikos industrijos savininkas, Kazys Ausenka, publicistas, Peter Jorge - siūvėjas ir Armando Romero despašante

Šie draugai nutarė pavaišinti svečius braziliška "fejjoada". J. Vargas sūnus parūpino autobusą, kuris visus nuvežė į S. JUDAS restoraną De Marchi vietovėje. Tai gal didžiausias S. Paulo restoranas galys sutalpinti apie 3.000

žmonių. Svečiai galėjo vaišintis neribotai visokiais valgiais ir gėrimais.

Pietuose dalyvavo J. Vargas žmona ponia Edith, ponia Vera Tatarūnienė, Vincas P. Tubelis su viešnia iš Marijos Filipa Jakštienė ir kun. Petras Rukšys. Vėliau atvyko svečius pasveikinti S. Bernardo miesto burmistro žmona ir restorano savininkė ponia De Marchi. Ši susitikimą užfiksavo DIARIO DO ABC dienraščio reporterė

"Lietuvos" ansamblio muzikantai restorano lankytojams pagrojo keletą lietuviškų liaudies šokių ir dainų su birbynėmis ir lumdželiais. Artistus publikai pristatė Vincas P. Tubelis.

Taip gražiai praėjo šeštadienio popietė dėka gerų Vito baro draugų, kuriems, ypač JOÃO VARGAS IR JOŪNUI ŠERMUKŠNIUI didelis ačiū.

SERVIÇOS DE ARQUITETURA
Solange Alionis
ARQUITETA
PÇA. STA. HELENA, 81
V. PRUDENTE — SÃO PAULO
FONE: 914-49.50

NOVOTETO

IMÓVEIS
VENDA E ADMINISTRAÇÃO DE BENS S/C LTDA.

LOCAÇÃO DE IMOVEIS E TELEFONES

Rua Dr. Roberto Feijó, 165

(esquina da:

PRAÇA SANTA HELENA Nº 81 — Fones: 914-49.50 e 914-80.72

VILA PRUDENTE — CEP. 03138-000 — SÃO PAULO • SP

ANDREA ALIONIS
EVANILDA ALIONIS
ADVOGADAS

MŪSŲ ŽINIOS

BENDRUOMENĖS CHORAS

Mūsų parapijos Bendruomenės choras repetuoja kas penktadienį 20 val. vakafo. Chorui vadovauja muzikos konservatorijos mokytoja Elvira Kilčiauskaitė Belucci. Choras yra padėjęs narių skaičiumi, bet dar yra vietos naujiems dainininkams. Dabar chore dalyvauja taip pat nemažai jaunimo.

Paskutiniu laiku buvo įdėtos naujos grindys choro salėje ir yra pertaisomi choro pianinai. Tai sudarys daug išlaidų ir reikės surengti kokį parengimą, kad būtų galima surinkti pinigų visoms išlaidoms padengti.

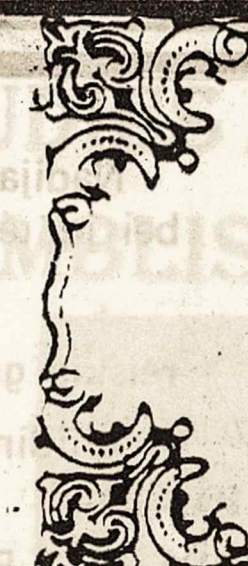
TĖVŲ ŠVENTĖ SAJUNGOJ

Brazilijos Lietuvių Sąjunga nepraleidžia svarbesnių socialinių švenčių jų nepaminėjus. Atrodo, kad mūsų kolonijoj jau mažai minima tokių švenčių, kaip motinos diena, tėvų diena.

Brazilijos Lietuvių Sąjungoj, Vinco Kudirko rūmuose, šiemet buvo paminėta TĖVŲ DIENA, rugpiūčio 20 dieną. Tai buvo šeimyniškas sąjungos narių ir kviestųjų svečių pabendravimas.

Tėvų dienos pietus surengė Sąjungos valdyba. Atidarymo žodį tarė Sąjungos pirmininkas Algimantas Saldys. Sveikino atvykusius tėvus į šeimynišką pobūvį, o taip pat prisiminė visus mirusius tėvus.

Vaišės buvo labai geros. Jas parangė Wilma Žvingėlaitė ir šeimininkės Angelika Trubienė ir jos pagelbinin-

Šio "ML" numerio

GARBĖS LEIDĖJA SALOMĖ NARUŠIENĖ

a. a. vyro STEPO 9-tų mirties metinių proga (IX. 8 d.)
Širdingai dėkojame mielai ML-vos skaitytojai už paramą, spaudai ir pagarbiai prisimename a. a. Stepą Narušį.

Redakcija ir Administracija

RUGSĖJO 8-TAUTOS ŠVENTĖ

ŠILINĖS IR TAUTOS ŠVENTĖ MINĖSIME RUGSĖJO 10 D.
MIŠIOS 11 VAL. IR TRUMPAS MINĖJIMAS

kės. Buvo gražios muzikos ir bingo. Vaišėse dalyvavo naujas Lietuvos Respublikos garbės konsulas JONAS VALAVIČIUS su ponija.

SVEČIAI IŠ AMERIKOS

Iš JAV-bių atvyko pasisvečiuoti pas tėvus Irena Adamavičiūtė Kunickienė su dviem anūkais. Vėliau atvyks ir duktė Doris. Irena yra visiems gerai pažįstama buvusi mūsų kolonijos veikėja, muzikė ir vargonininkė. Duktė Doris buvo skautė ir "Rūtelės" tautinių šokių šokėja. Sekmadienį buvo pamaldos su dviem jos berniukais. Irena su šeima gyvena Phoenix mieste Arizonoj ir yra lietuvių klubo pirmininkė ir muzikos vedėja.

RUGSĖJO MĖNESIO GIMTADIENIAI

Sveikiname savo narius, kurie švenčia gimtadienį šį mėnesį ir linkime daug sėkmės.

01 – Roberto Pakalniškis

01 – Flavio Bacevičius
01 – Aleksandras Bogusiauskas
02 – Glaudia Regina Greičius
02 – Magdalena Buitvidas
06 – Aniele Dutkus
06 – Nazareth Pimenta Ambrozevičius
07 – Roberto Bratkauskas
09 – Vanda Greičius Buono
09 – Veronica Franckevičius Medveder
10 – Angelika Trubienė
12 – Marijona Polgrimas Magila
15 – Ljubomir Pjevac
19 – Elizabeth Greičius Esteves
20 – Humberto Luiz Alves Batista
20 – Elvira Greičius Costabile
22 – Helena Godliauskas Baužys
23 – Stasys Gervetauskas
24 – Douglas Rodolfo Saidys
25 – Elena Leitas
25 – Heroslav Aradzenka
30 – Zofija Mikalkenas
30 – Nelson Daniliauskas

Sąjungos - Aliança
Valdyba

Vende-se PARATI 94 CL
273-5438 Felix/ Ricardo

metinė „MŪSŲ LIETUVOS“

SPAUDOS ŠVENTĖ

Spalio (Outubro) 15 diena

MIŠIOS 11:00 VALANDA, UŽ SPAUDOS DARBUOTOJUS

PIETŪS 12:30 VALANDA

VILA ZELINOJE – JAUNIMO NAMUOSE

VISI DALYVAUKIME IR SAVO SPAUDĄ PAREMKIME